

Aan Provinciale Staten
Statencommissie RGW

DATUM	14 april 2014	REFERENTIE	J. Berkhof
ONS NUMMER	814EC196	DOORKIESNUMMER	030-2583297
NUMMER PS	2015RGW52	E-MAILADRES	jan.berkhof@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Instemmingsbrief		

Onderwerp Statenbrief: Instemmen met het Programma aanpak stikstof (PAS).

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

De PAS is een programma van de ministeries van Economische Zaken (hierna EZ), Infrastructuur en Milieu, en Defensie (I&M) en de twaalf provincies. Het Ministerie van EZ heeft volgens de Natuurbeschermingswet het initiatief. De PAS is een totaalplan waarmee zowel ecologie als economie vooruit kunnen. De PAS verbindt maatregelen voor depositiereductie van stikstof en ecologisch herstel met het creëren van ruimte voor nieuwe economische ontwikkelingen. Deze ruimte komt beschikbaar via de vergunningverlening. Het totaalpakket van de PAS zorgt er voor dat Europese natuurdoelen worden gehaald. Tegelijkertijd biedt de PAS ruimte voor nieuwe en uitbreiding van bestaande economische activiteiten. Activiteiten die stikstof veroorzaken zoals landbouw, maar ook industrie en havencomplexen, scheep- en luchtvaart, overig verkeer, etc. Het totaalpakket aan maatregelen zijn wettelijke plichten. Zo hebben de provincies de wettelijke plicht om de herstelmaatregelen, die zijn vastgelegd in de gebiedsanalyses voor de gebieden waar ze voortouwnemer van zijn uit te voeren, of bij grensoverschrijdende gebieden in afstemming en instemming met elkaar. Onze gebieden (in de provincie Utrecht) zijn Botshol, Kolland en Overlangbroek en Binnenveld. Stikstofbronnen krijgen te maken met verscherpte regelgeving, in een eerste tranche vooral op het gebied van stalsystemen, uitrijden van mest en voermanagement. De PAS is geborgd door monitoring en de mogelijkheid tot tussentijdse bijsturing. Dit geeft garantie op nakomen van de verplichtingen en het halen van de Europese natuurdoelen.

Vervolgens kunnen individuele initiatiefnemers een beroep doen op het programma voor nieuwe of uitbreiding van bestaande economische activiteiten. Kleine toenames (als de depositie als gevolg van een nieuwe activiteit lager is dan de grenswaarde van 1 mol per hectare per jaar) vallen onder een eenvoudige meldingsplicht. Daarboven geldt een vergunningplicht. Voor de toedeling van deze ruimte stellen wij nog beleidsregels vast. Het aanvragen, toedelen en uitgeven van ontwikkelruimte vindt plaats door de landelijke invoering van Aerius. Aerius is het online rekeninstrument van de PAS. Het ondersteunt de vergunningverlening, de monitoring van de PAS en ruimtelijke planvorming in relatie tot stikstof. Na inwerkingtreding geldt het programma voor 6 jaar tot 2021. Daarna volgen nog twee nieuwe tijdvakken met nieuwe programma's van ieder 6 jaar tot 2027 en 2033.

Aanleiding

Op verzoek van de staatssecretaris van EZ, mede namens de Minister van I&M hebben wij ingestemd met de PAS en hebben wij de gemaakte 'Bestuursafspraken inwerkingtreding PAS' ondertekend. Dit als tussenstap op weg naar de vaststelling van het totaalplan van de PAS waarmee zowel ecologie als economie vooruit kunnen.

Voorgeschiedenis

Vanaf 1 april 2009 is door opeenvolgende uitspraken van de Raad van State de vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 vastgelopen (Nederland op 'slot'). De Raad van State oordeelde dat in een al met stikstof overbelaste omgeving er geen nieuwe stikstof bij mag komen. Vrijwel in heel Nederland is een stikstofoverschot. Iedere stikstoftoename betekent een verslechtering van de stikstofgevoelige habitats in daarvoor aangewezen Habitatrichtlijngebieden, die deel uitmaken van het Europese natuurnetwerk Natura 2000. Hoewel landelijk de stikstofdepositie al daalt, is het voor individuele gevallen (aanvragers) bijna onmogelijk om aan te tonen dat deze bij een stikstoftoename geen significant negatieve effecten hebben voor de met stikstof overbelaste natuur in deze gebieden. Het gaat niet alleen over landbouw, maar ook andere sectoren die stikstof emitteren. Vanaf 2010 is via de Crisis- en Herstelwet het kader voor de stikstofaanpak wettelijk verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Het kader biedt ruimte voor provinciaal stikstofbeleid en legt de basis tot oplevering van de Programmatische aanpak stikstof (PAS) voor 2012.

Het provinciale stikstofbeleid is vooruitlopend op een mogelijke PAS al gestart met uw besluit in 2011 tot vaststelling van de Verordening stikstof, landbouw en Natura 2000 (VSN). Dit interim-beleid gericht op landbouwbedrijven en gebaseerd op een depositiebank (stoppers voor groeiers en een bijdrage in de stikstofreductie) is zeer succesvol de afgelopen 4 jaar (Utrecht van het 'slot').

Sinds 2010 zijn de Ministeries van EZ en I&M samen met de twaalf provincies en in samenwerking met andere overheden en ondernemers bezig met het opzetten van een programma aanpak stikstof. Een programma dat ruimte moet geven aan economische ontwikkelingen, een sterkere natuur en minder stikstof. Uiteindelijk zal de PAS het provinciale interim-stikstofbeleid gaan vervangen.

Essentie / samenvatting:

De afgelopen jaren is door ons intensief toegewerkt naar de inwerkingtreding van de PAS. De PAS nadert zijn voltooiing. Het programma kan worden vastgesteld en inwerkingtreden zodra de laatste noodzakelijke stappen zijn gezet. Op 19 december 2014 is met de Minister I&M, de Staatssecretaris van EZ en de twaalf provincies onder andere een tijdpad afgesproken dat moet leiden tot inwerking treding van de PAS voor de zomer van 2015. Vervolgens is de PAS, inclusief passende beoordeling/planMER en de gebiedsanalyses ter inzage gelegd op 10 januari 2015. De resultaten van de geboekte vooruitgang sinds het Bestuurlijk Overleg van 19 december 2014 zijn in het Bestuurlijk Overleg van 2 april 2015 met elkaar gedeeld. Conform de afspraak in het bestuurlijk overleg heeft de Staatssecretaris en de minister van I&M een voorstel gemaakt voor de vaststelling en inwerkingtreding en het daarvoor benodigde tijdpad van de PAS. Dit voorstel gaat er vanuit dat wij de PAS vaststellen in juni 2015 en dat wij zorgdragen voor de inwerkingtreding, het starten van de vergunningverlening, op 1 juli 2015 op basis van Aerius M14.2.1. Verder uitstel van de PAS is onaanvaardbaar. De staatssecretaris, mede namens de Minister van I&M, heeft ons per brief van 10 april 2015 gevraagd in te stemmen met de PAS en de gemaakte 'Bestuursafspraken inwerkingtreding PAS' te ondertekenen. Op 15 april 2015 hebben wij onze instemmingsbrief verstuurd en de bestuursafpraak ondertekend.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Ruimte voor economische ontwikkelen, waarborgen dat Natura 2000 doelen worden gehaald en vlot trekken vergunningverlening.

Financiële consequenties

In het Bestuursakkoord en het Natuurpact zijn de financiële afspraken over de PAS met het Rijk vastgelegd. Op 12 december 2011 heeft u ingestemd met dit Bestuursakkoord Natuur, wat later is aangevuld met de instemming advies Commissie Jansen-2 (Natuurpact). De financiële middelen zijn gekoppeld aan verplichtingen die rechtstreeks voortkomen uit de Wet van 8 oktober 2014, houdende wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 (programmatische aanpak stikstof), die in werking treedt op een nader bij Koninklijk Besluit te bepalen datum (het moment van inwerkingtreding van de PAS).

Vervolprocedure/voortgang

Nu de twaalf provincies op 14 april 2015 allen ingestemd hebben met de PAS zijn de vervolgstappen het zo spoedig mogelijk invullen van de laatste open eindjes van het project, op het terrein van ecologie en juridische en vooral technische onderdelen. Wij koersen nu op vaststelling in juni en inwerkingtreding op 1 juli 2015. Daarna volgt een update van Aerius M14.2.1. naar Aerius M15. Dat betekent een actualisatie en herziene vaststelling en inwerkingtreding van de PAS op uiterlijk 15 december 2015.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,